

The American Way

March Madness

De magie van college basketball

Maart is een belangrijke maand in de Amerikaanse sport. Major League Baseball begint met de 'Spring training', de voorbereiding op het nieuwe honkbalseizoen, NASCAR is net onderweg, en in de NBA en de NHL vechten teams om een plek in de play-offs. Maar voor de gemiddelde sportfan staat maart vooral voor 'March Madness', de altijd sensationele ontknopning van het college basketball-seizoen.

Door Pieter Verhoogt

Onder de vlag van de National Collegiate Athletic Association (NCAA) komen ruim 1.000 colleges en universiteiten uit in diverse regionale competities. American football is verreweg de populairste college-sport, basketbal is een goede tweede. In de hoogste divisie van de NCAA (Division I) komen 327 teams uit, verdeeld over 31 regionale conferences. Vrijwel allemaal beginnen zij het seizoen met het doel door te dringen tot het nationale eindtoernooi, de NCAA Division I Basketball Championship.

Do or die

Voor sportfans heeft March Madness iets magisch. College basketball is een van de meest energerende sportcompetities ter wereld. Het spel vliegt op en neer en teams spelen vrijuit op de aanval. Een verademing vergeleken met het zakelijke en defensief georiënteerde NBA-basketbal. Bovendien is de ambiance bij college-wedstrijden met duizenden overenthousiaste medestudenten overweldigend. Zeker wanneer twee aartsrivalen elkaar treffen en spelers zichzelf voor nationale televisie in de kijker willen spelen, is het genieten geblazen. March Madness bestaat uit een aaneenschakeling van *do-or-die* topwedstrijden, waarin elk jaar enkele relatief onbekende ploegen boven zichzelf uit weten te stijgen en kanshebbers vroegtijdig worden uitgeschakeld. Bijkomend aspect is dat March Madness voor toptalenten de laatste kans is zich in de kijker te spelen voor de *NBA-draft* van eind juni. Het eindtoernooi is daarmee een prachtige gelegenheid voor het publiek om de toekomstige toppers te leren kennen.

De uitdrukking 'March Madness' wordt toegeschreven aan CBS-verslaggever Brent Musburger, die de term in de jaren tachtig veelvuldig gebruikte in zijn verslaggeving van het toernooi. In de staat Illinois werd de uitdrukking echter al gebruikt voor de Tweede Wereldoorlog, refererend aan een regionaal basketbaltoernooi van de Illinois High School Association (ISHA). Henry Porter, werkzaam bij de IHSA en schrijver van het verhaal 'March Madness' (1939) en het gedicht 'Basketball Ides of March' (1941) wordt gezien als de geestelijk vader van de term. In 1977 publiceerde de IHSA een boek over zijn toernooi onder de titel *March Madness*. In de jaren negentig besloten de IHSA en de NCAA de rechten op de term vast te leggen en het ongeoorloofd gebruik ervan tegen te gaan.

The Big dance

In het eindtoernooi strijden de beste 65 teams in een drie weken durende knock-outcompetitie om de nationale titel. 31 teams kwalificeren zich automatisch voor de eindronde door het toernooi van hun regionale conference te winnen. Deze conference-toernooien vormen de afsluiting van de reguliere conference-competities. De overige 34 teams worden op uitnodiging toegelaten tot 'the Big dance', zoals het eindtoernooi ook wel wordt genoemd. Een dergelijk keuzeproces is bij college-sporten heel gebruikelijk. Welke teams een uitnodiging ontvangen, wordt bepaald door het NCAA Selection Committee. Dit comité stelt ook de plaatsingslijst en het speelschema (*bracket*) vast. Daarvoor maakt het mede gebruik van landelijke ranglijsten (*polls*) die gedurende het seizoen worden bijgehouden. Deze ranglijsten spelen in college-sporten een belangrijke rol. Zij zijn bedoeld om teams uit diverse conferences – die elkaar vaak niet op het veld treffen – toch onderling te kunnen vergelijken. De lijsten zijn gebaseerd op de wekelijkse peiling van de mening van een groot aantal deskundigen (zoals alle Division I-coaches). Zij rangschikken alle teams op basis van hun resultaten en de kracht van hun tegenstanders.

Seeds en pods

Het eindtoernooi kent vier regio's. Elke regio krijgt zestien teams toegewezen op basis van hun sportieve kracht (*seeds* 1-16). Het selectiecomité probeert de teams zodanig over de vier regio's te verdelen, dat deze kwalitatief gelijkwaardig zijn. Voorafgaand aan de regionals spelen twee teams de openingswedstrijd, ook wel bekend als de 'play-in game'. De winnaar completeert het startveld van 65 teams, de verliezer kan naar huis. Deze wedstrijd is in 2001 toegevoegd met het ontstaan van de Mountain West Conference. In plaats van één van de 64 aanwijsplassen op te offeren, besloot de NCAA tot deze extra kwalificatiewedstrijd.

In het eerste weekend van het eindtoernooi worden de eerste en tweede ronde gespeeld. De wed-

Wayne Ellington van de North Carolina Tar Heels knipt een stuk van het net af na de met 89-72 gewonnen finale tegen de Michigan State Spartans.

De finale in de NCAA Division I Basketball Championship vond op 6 april 2009 plaats in Detroit, Michigan.

strijden vinden plaats op donderdag en zaterdag of vrijdag en zondag en worden afgewerkt op acht locaties, verdeeld over de vier regio's. De zestien teams van elke regionale bracket worden verdeeld over vier pods (poules). De vier teams in elke pod komen in een knock-outsysteem paarsgewijs tegenover elkaar te staan, waarna de twee winnaars elkaar treffen. Elke pod bestaat dus uit drie wedstrijden en levert één winnaar op. De zestien pods (64 teams, 48 wedstrijden) worden afgewerkt op acht locaties. De zestien pod-winnaars die na de twee knock-outrondes overblijven, spelen in het tweede weekend in vier regionale eindrondes, die bestaan uit een halve finale ('Sweet Sixteen') en een finale ('Elite Eight'). De winnaars van de regionals spelen in het derde weekend de absolute eindronde ('Final Four'), met de halve finales op zaterdag en de finale op maandag. De winnaar van de finale wordt gekroond als nationaal kampioen, een *happening* die altijd gepaard gaat met het afknippen van het basketbalnet aan het eind van de wedstrijd. Sinds 1986 krijgt het winnende team ook de houten vloer waarop de finale werd gespeeld.

Het spel vliegt op en neer en teams spelen vrijuit op de aanval. Een verademing vergeleken met het zakelijke en defensief georiënteerde NBA-basketbal

Sinds 1997 wordt de *Final Four* vanwege de immense populariteit niet langer gespeeld in reguliere basketbalaccommodaties, maar in (football) domes. Vanaf 2009 hanteert de NCAA daarbij een minimumcapaciteit van 70.000 (!) zitplaatsen. Dit jaar vond de eindstrijd plaats in Detroit, Michigan. Om de vijf jaar wordt de *Final Four* gespeeld in Indianapolis, de thuisbasis van de NCAA.

Monsterdeal

Televisie heeft een belangrijke rol gespeeld in het succes van het NCAA basketbaleindtoernooi. CBS is van oudsher dé college basketball-zender. Sinds 1969 zijn alle finalewedstrijden en veel van de voorrondes bij deze zender te zien geweest. De afgelopen decennia zendt CBS elk jaar 63 van de 64 wedstrijden uit. Alleen uitzending van de *play-in game* wordt jaarlijks door ESPN verzorgd.

CBS verkreeg voor elf jaar de uitzendrechten van het eindtoernooi, en betaalde daarvoor het astronomische bedrag van 6,2 miljard dollar, ongeveer 500 miljoen dollar per jaar

In 1999 sloten CBS en de NCAA een memorabele deal. CBS verkreeg voor elf jaar de uitzendrechten van het eindtoernooi, en betaalde daarvoor het astronomische bedrag van 6,2 miljard dollar, ongeveer 500 miljoen dollar per jaar.

CBS spint tot nu toe garen bij de deal. In 2008 verkocht het bedrijf rond de uitzendingen van de eindronde bijna 550 miljoen aan reclame-inkomsten. Daarnaast slaagt de zender erin een groeiende inkomstenstroom te genereren uit online uitzendingen. In 2003 sloot men een deal met Yahoo om de eerste drie ronden van het eindtoernooi via live streaming aan te bieden. Een jaar later verzorgde CBS de live stream zelf via March Madness on Demand (MMOD). Het abonnement van vijftien dollar trok 20.000 gebruikers. Sinds 2006 is MMOD gratis beschikbaar op www.cbssports.com. In dat jaar registreerde men 1,3 miljoen bezoekers en bedroegen de advertentie-inkomsten 4 miljoen dollar. In 2008 telde CBS 4,8 miljoen online kijkers en lagen de advertentie-inkomsten al rond

de 23 miljoen dollar. Voor dit jaar rekent CBS op 30 miljoen dollar.

Amateursport

Het gokken op de eindronde van het college basketball is bijzonder populair. Miljoenen Amerikanen vullen voor aanvang van de eindronde hun eigen *bracket* in en voorspellen welke teams de verschillende ronden zullen overleven. De kunst zit 'm vooral in het voorspellen van de altijd aanwezige 'Cinderella' of 'bracket buster', een team dat op voorhand als underdog te boek staat, maar verrassend ver doordringt in het speelschema.

Naar schatting wordt er in de VS jaarlijks voor 3 à 3,5 miljard dollar gegokt op NCAA-basketbal. Meer dan de helft van dat bedrag wordt omgezet in zogenaamde *office pools*. En de baas is toch al niet zo blij met March Madness. De basketbalgekte in de drieweekse periode heeft een stevige impact op de productiviteit. Volgens marktonderzoeksbureau Nielsen vindt 92 procent van het online kijken naar basketbal plaats op de werkplek. Tijdens March Madness gaat het naar schatting om anderhalf uur per persoon per week, goed voor een productieverlies van ongeveer 2 miljard dollar.

March Madness is *big business*. Een absolute kijkcijferhit, die de grote sporten tijdelijk naar de achtergrond duwt. Feitelijk is college basketball een amateursport. De hoofdrolspelers hebben hooguit recht op een studiebeurs. Het aannemen van enige vorm van aanvullende vergoedingen leidt tot onmiddellijke schorsing van zowel speler als team. Een merkwaardige situatie voor een sport waarin honderden miljoenen omgaan en waaraan colleges miljoenen verdienen! ●

Pieter Verhoogt is directeur van sporteconomisch adviesbureau Sport2B (www.sport2b.nl). Hij is tevens gastdocent sporteconomie aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.